Cena 1 zł.

Jedność NARODOWA

Dzienne województwa

Nr. 163 (254) Białystok, dnia 14 września 1946 Rok III

Wspólnymi siłami
ODBUDUJEMY BIAŁYSTOK

Pisaliśmy już niejednokrotnie na łamach naszej gazety o strasznych zniszczeniach Warszawy i o potrzebie zespolenia wszystkich wysiłków społeczeństwa polskiego wokół jaknajszybszej odbudowy w gruzach leżącej stolicy.

Nie umniejszając jednak w niczym kapitalności powyższego zagadnienia, które w planie inwestycyjnym Państwa, jak i też w hierarchij podejmowanych przez ogół społeczeństwa akcji, wybija się bezsprzecznie na czoło — słów kilka poświęcić pragniemy sprawie odbudowy zburzonego przez odstępującego zbrodniarza hitlerowskiego Białegostoku.

Przed niedawnym czasem powstał na terenie naszego miasta komitet odbudowy stolicy, który na swym konstytucyjnym posiedzeniu uznał konieczność rozszerzenia swej działalności w sensie podjęcia akcji, mającej na celu od gruzenie, a następnie odbudowę Białegostoku i rozpoczął swą działalność jako Wojewódzki Obywatelski Komitet Odbudowy m. stoł. Warszawy i Białegostoku.

Białystok — stolica ziemi białostockiej — należy do miast, które jedne z pierwszych zostały uwolnione bagnetem żołnierza Armii Czerwonej i Wojska Polskiego od teutońskiej przemocy hitlerowskiego najeźdźcy.

Lecz jednocześnie Białystok pozostaje w rzędzie tych miast, którym okupant w czasie odwrotu wyrządził największe szkody, burząc i paląc najpiękniejsze i najżywotniejsze arterie. Nic za tym dziwnego, iż gojenie ran wojennych naszego grodu trwać będzie długo, usunięcie tego ogromu zniszczeń nie jest łatwe i wymaga przez mobilizacji środków finansowych oraz rąk roboczych, dłuższego okresu czasu, tym bardziej, iż wobec ogromu potrzeb — w skali ogólnokrajowej ważniejszych — jesteśmy przynajmniej w początkowej fazie odbudowy zdani na własne siły.

Od nas samych, od naszej inicjatywy, energii, szczerych chęci i dobrej woli zależy szybkość przywrócenia Białemustokowi jego dawnego wyglądu; mało: uczynienie zeń piękniejszego miasta, aniżeli był przed wojną.

Dlatego też powstanie Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Warszawy i Białegostoku, jako czynnika, który podejmie tę wzniosłą akcję i skoordynuje wysiłki społeczeństwa białostockiego na odcinku odbudowy stolicy i naszego miasta, należy powitać z pełnym entuzjazmem.

Chodzi w tej chwili o to, by śmiały projekt jaknajszybciej przekształcił się w realne osiągnięcia.

Dotychczasowa działalność Komitetu, wyrażająca się ujęciem całej akcji w ramy rzeczowego planu, co można było stwierdzić bo dając na podstawie treści publikowanych na łamach naszego pisma odezw i komunikatów, jest dla nas gwarancją osiągnięcia pomyślnych rezultatów w przyszłości. Wierzymy, iż z przyjętych na się zaszczytnych obowiązków Komitet wywiąże się jaknajlepiej.

Wypełniając tedy zaszczytne [illegible] do [illegible] Białostockiego, by nie szczędziło [illegible] na odbudowę Warszawy i Białegostoku i w szczególności, aby nie szczędziło pracy swych rąk i gremialnie, społecznie przystąpiło do oczyszczania naszego miasta z rumowisk i gruzów. Jest to pierwszy etap, który nie wymaga prócz pracy, większych nakładów pieniężnych.

Dzień dzisiejszy jest pierwszym dniem realnego trudu obywatela białostockiego, jaki wkłada on w dzieło odbudowy swego miasta.

Dziś najwyżsi dostojnicy Białegostoku z obywatelem Wojewodą na czele zaczynają oczyszczanie miasta, wywożąc pierwsze taczki gruzu.

Niech za ich przykładem pójdą wszyscy Białostoczanie.

Nie może zabraknąć nikogo, ktoby choć jednego dnia pracy nie poświęcił przywróceniu stolicy ziemi białostockiej należytego wyglądu.

Wspólnymi siłami odbudujemy Białystok.

Tajne posiedzenie brytyjsko-arabskie

Londyn. Konferencja Palestyńska zebrała się we czwartek rano, o godz. 10-ej pod przewodnictwem brytyjskiego ministra spraw zagranicznych, Bevina.

Minister kolonii Hall i delegaci 7 państw arabskich byli obecni. Posiedzenie potrwa do godz. 1-ej, nie można jeszcze przewidzieć, czy Bevin pozostanie do końca.

Popołudniowe posiedzenie rozpocznie się o godz. 4-ej i będzie tajne. Przypuszczalnie później zostanie ogłoszony komunikat.

Strajk urzędników rozszerza się na całe Włochy

Rzym. Strajk funkcjonariuszów publicznych w północnych Włoszech przesuwa się na południe. Włoska Konfederacja Pracy oświadczyła, że jeśli rząd nie przeprowadzi reformy uposażeń, to strajk ogarnie cały kraj.

Gorycja dla Jugosławii—Isonzo granica z Włochami
kompromisowa poprawka delegacji białoruskiej

Paryż. Komisja Ekonomiczna dla Spraw Bałkanów będzie rozpatrywała na posiedzeniu czwartkowym odpowiedzi delegacji rumuńskiej na zapytania różnych delegacji i dyspozycje dotyczące niektórych kategorii mienia omawianego w rozdziałach a, b, c aneksu czwartego.

Przewodniczący przeczytał list, wystosowany przez generalny sekretariat konferencji, który prosi, by komisje ukończyły swe prace do 5 października.

Komisja polityczna dla traktatu z Włochami kontynuuje dyskusję nad granicami włosko-jugosłowiańskimi.

Delegat jugosłowiański dr Bobler — mówiąc o Monfalcono — uznaję, że miasto posiada większość ludności włoskiej, lecz ekonomicznie jest związane ze Słowenią. Jugosławią proponuje jedyną możliwą granicę naturalną między Włochami a Jugosławią, którą jest rzeka Isonzo, płynąca z Gorycji aż do morza.

Po mowie Boblera, przewodniczący podaje głosowaniu wniosek czechosłowacki o powołanie podkomisji dla spraw Gorycji. Propozycja czeska została odrzucona 11-ma głosami przeciw 9.

Głos zabiera delegat Białorusi, by bronić poprawki, którą złożyła delegacja białoruska.

Poprawka ta jest kompromisową pomiędzy projektami granicznymi a t. zw. linią jugosłowiańską i linią francuską. Pozostawia Gorycję Jugosławii, znosi proponowany korytarz mający łączyć Włochy z Triestem i ogranicza okręg międzynarodowy tylko do miasta Triestu.

Delegat białoruski dowodzi, że Istria nigdy nie należała do Włoch przed 1920 rok.

Nielegalna obecność wojsk brytyjskich w Grecji
Oświadczenie amb. Gromyko na Radzie Bezpieczeństwa

Nowy Jork. Na środowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ambasador radziecki, Gromyko, w dłuższym przemówieniu popierał skargę ukraińską przeciwko Grecji. Gromyko zwrócił uwagę na nielegalność obecności wojsk brytyjskich w Grecji. Nielegalność tę uzasadnia Gromyko twierdzeniem, że obecność tych wojsk nie jest uznana przez prawa greckie. Zasadniczym celem obecności wojsk brytyjskich jest popieranie agresywnej polityki greckich monarchistów. Na pograniczu Grecji trwają walki, które zagrażają bezpieczeństwu i pokojowi półwyspu bałkańskiego.

Do jakich rozmiarów — zapytuje Gromyko — ma rozwinąć się akcja wojenna ażeby Rada Bezpieczeństwa uznała za konieczne okazać swoje zainteresowanie.

Przemówienie przedstawiciel W. Brytanii, sir Alexandra Cadogana, który polemizował ze stanowiskiem ukraińskim i wywodami ambasadora radzieckiego, zakończyło wczorajsze posiedzenie Rady Bezpieczeństwa.

Nowy prezydent Meksyku Miguel Aleman

Meksyk Miguel Aleman, kandydat partii rewolucyjno-konstytucyjnej, wybrany większością 78 proc. głosów, zostanie ogłoszony w dniu 12 września oficjalnie prezydentem Republiki Meksykańskiej.

Będzie on prezydentem Meksyku na okres od 1946 roku do 1952 roku.

Umiędzynarodowić tylko miasto Triest
Opinia Związku Antyfaszystowskiego

Triest Na konferencji prasowej sekretarz Związku Antyfaszystowskiego włosko-słowiańskiego Banlo Babicz oświadczył: „Jakkolwiek nie jesteśmy zwolennikami umiędzynarodowienia Triestu organizacja nasza nie odrzuca tego rozwiązania pod warunkiem, by umiędzynarodowienie ograniczyło się tylko do miasta Triestu i by Gorycja i Monfalcono zostały oddane Jugosławii".

Babicz oskarżył alianckie koła rządowe o antydemokratyzm. Sprzeciwia się on plebiscytowi w krainie Julijskiej, gdzie naród już wielokrotnie wypowiedział swą wolę. Babicz dodał jednak, że referendum w sprawie losów Triestu musi być przeprowadzone w całej krainie Julijskiej, a nie tylko wśród mieszkańców Triestu, biorąc pod uwagę że cała kraina walczyła o rozstrzygnięcie problemu.

Włosi wypowiedzieli swe uwagi na Komisji Wojskowej

Paryż. Komisja Wojskowa Konferencji Paryskiej wysłuchała w czwartek rano uwag delegacji włoskiej, którą przewodniczył generał Claudio Trossini.

Wspólne posiedzenie aktywu P.P.R. i P.P.S. w Białymstoku

W dniu 12 bm. w lokalu Polskiej Partii Socjalistycznej w Białymstoku odbyło się wspólne posiedzenie aktywu PPS i PPR.

Referat sprawozdawczy z posiedzenia Rady Naczelnej PPS wygłosił ob. Krzewniak.

Mówca zaznaczył, że należy z dnia na dzień wzmacniać współpracę PPS i PPR na każdym odcinku pracy zawodowej i politycznej. Tarcia, a właściwie pewne rozdźwięki sekciarskie pomiędzy działaczami obu partii, dążących do wspólnego celu należy bezwzględnie usunąć.

Z kolei z ramienia partii PPR przemawiał ob. Kunat, który nakreślił plan współpracy kół PPR i PPS.

W początkowym powojennym okresie organizacyjnym współpraca obu partii robotniczych nie miała stałego charakteru, opierała się właściwie na sporadycznych porozumieniach związanych np. z obchodem świąt i t.p. W takich okresach wytyczano drogi wspólnego działania partii, lecz brak było w tym planowości. Koła terenowe partyjne nie zbierały się w określonym czasie, celem nawiązania z sobą współpracy.

Mówca dokładnie sprecyzował projekt odbywania w przyszłości w określonych odstępach czasu w całym województwie wspólnych posiedzeń członków terenowych kół PPR i PPS. Mówca podkreślił, że należy kłaść nacisk, aby na posiedzenia kół partyjnych zapraszani byli robotnicy bezpartyjni, zatrudnieni na rozmaitych odcinkach pracy. Wspólne narady kół partyjnych przy udziale jaknajszerszych rzesz robotniczych pozwoliłyby skierować na właściwe tory sprawy wydajności pracy i przyczyniłyby się do rozwikłania trapiących świat pracy wielu zagadnień gospodarczych i politycznych. Wojewódzki aktyw PPR-u i PPS-u bezwzględnie musi przestrzegać by istniała stała współpraca pomiędzy kołami obu partii oraz takimi organizacjami, jak Związki Zawodowe, Zw. Sam. Chłopskiej, ZWM, Ligą Kobiet, harcerstwem, Radami Zakładowymi.

Ostatni przemawiał ob. Kubiak, zdając sprawozdanie z działalności Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej w Białymstoku, z którego wynika, że dotychczas przydzielono robotnikom sto mieszkań.

W czasie dyskusji na pierwszy plan wysunęła się troska o jednolitość działania obydwu partii na polu gospodarczym i politycznym.

Na zakończenie uchwalono rezolucję, której treść podamy w numerze jutrzejszym.

Radosne dni Bułgarii

Proklamacja Republiki — 15 września

W niedzielę 15 września odbędzie się w Sofii uroczyste posiedzenie Zgromadzenia Narodowego, podczas którego nastąpi proklamacja Republiki Bułgarskiej.

Tego samego dnia posłowie, urzędnicy i milicja złożą przysięgę na wierność nowemu ustrojowi. Równocześnie skończy się władza regentów, a ich prerogatywy przekazane będą prezydium Sobrania, w którym zasiądą prezes i czterech wiceprezesów.

Następnym etapem będzie zwołanie Konstytuanty bułgarskiej w celu opracowania nowej konstytucji demokratycznej.

Bułgaria przeżywa swe wielkie dni i społeczeństwo bułgarskie radośnie przyjmuje zmiany ustrojowe, za którymi wypowiedziało się w plebiscycie w dn. 8 września 93% uprawnionych do głosowania obywateli.

Dobitny wyraz uczuciom narodowym dał minister spraw zagranicznych Bułgarii Kuliszew, komentując wyniki plebiscytu wobec przedstawicieli prasy w Sofii. Na konferencji tej min. Kuliszew stwierdził, że olbrzymia większość narodu bułgarskiego jest świadoma, iż zgubna polityka królów Ferdynanda i Borysa spowodowała wprzęgnięcie kraju w rydwan niemiecki i ściągnęła fatalne skutki dla Bułgarii. Ruch republikański i liberalny był zawsze bardzo silny w Bułgarii. Pięć partii politycznych, tworzących obecną koalicję rządową opiera się na zakorzenionych tradycjach narodowych.

Jest to potężna koncentracja sił postępowych i patriotycznych — mówił min. Kuliszew — oparta na zasadach demokratycznych i wolnościowych. Nowa Bułgaria będzie krajem nowoczesnym i oświeconym, stworzy konstytucję, która ludowi zapewni wolność i powierzy mu kierownictwo losami kraju. Nowa Bułgaria będzie czynnikiem demokracji i pokoju na Bałkanach i w Europie.

Tułaczom wojennym trzeba wreszcie dać siedziby

La Guardia o niewłaściwej roli „oficerów łącznikowych"

Nowy Jork. Na wczorajszym posiedzeniu Rady Gospodarczo-Społecznej dłuższe przemówienie wygłosił generalny dyrektor UNRRA La Guardia, który zwrócił uwagę, że milion uchodźców czeka obecnie na ulokowanie w krajach [illegible].

Dotychczas — powiedział La Guardia — nic właściwie w tej sprawie nie uczyniono. Ma[illegible] wyrazami współczucia nie można rozwiązać tego palącego zagadnienia. Należy zapytać wszystkich członków ONZ, ilu uchodźców każdy z nich może do siebie przyjąć.

La Guardia proponuje powołanie specjalnej komisji, któraby się zajęła rozmieszczeniem uchodźców na świecie. Mówca zwrócił uwagę, że podczas jego objazdu szeregu krajów europejskich najwyższe koła rządowe wyrażały [illegible] z powodu przedłużającej się akcji likwidowania sprawy uchodźców.

Będąc w Niemczech La Guardia polecił zmienić polskich i jugosłowiańskich oficerów łącznikowych, ponieważ sami oni rekrutują się spośród osób, które pragną pozostać poza granicami swoich krajów. Pozostawienie tych oficerów na swoich stanowiskach byłoby nierozsądne, ponieważ trudno przypuścić, ażeby mogli oni nakłaniać swych rodaków do powrotu do kraju, skoro sami chcą zostać na emigracji.

Koncesjowanie garbarń i niektórych fabryk przemysłu skórzanego

Warszawa. W Dzienniku Ustaw w dniach najbliższych zamieszczony będzie dekret o koncesjonowaniu garbarń i niektórych fabryk przemysłu skórzanego. Stosownie do tego dekretu prowadzenie garbarń oraz niektórych fabryk obuwia i pasów będzie dozwolone jedynie na mocy koncesji udzielonych przez Min. Przemysłu.

Za prowadzenie takich zakładów bez koncesji przewidziana jest kara grzywny, pozbawienie wolności oraz konfiskata skór i narzędzi.

Minister Skarbu Konstanty Dąbrowski udał się do Moskwy

Warszawa. W czwartek w godzinach rannych udał się w sprawach finansowych do Moskwy minister skarbu Konstanty Dąbrowski.

Ministrowi towarzyszą: Prezes Narodowego Banku Polskiego Edward Drożniak, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego Edward Lipiński, dyrektor departamentu obrotu pieniężnego w Ministerstwie Skarbu, prof Leonard Makowski i naczelnik wydziału zagranicznego w Ministertwie Skarbu Henryk Kotlicki.

220 000 osób

zwiedziło wystawę gospodarczą

Bydgoszcz. W ostatnich dniach obserwujemy wzmożony napływ wycieczek na Pomorską Wystawę Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy. Wśród zwiedzających przeważa młodzież szkół średnich i wyższych.

W sobotę 7 bm. przez tereny Pomorskiej Wystawy przesunęło się 8 tysięcy zwiedzających. W niedzielę frekwencja zwiedzających wzrosła i wynosiła ponad 12 000 osób. Ogółem, na podstawie sprzedanych biletów indywidualnych i zbiorowych, zwiedziło wystawę bydgoską ponad 220.000 osób.

Naczelny Komisariat Odbudowy Wsi ułatwia odbudowę zniszczonych gospodarstw

Warszawa. Działalność Naczelnego Komisariatu Odbudowy wsi zatacza coraz szersze kręgi. Komisariat zajął się głównie rozprowadzeniem w terenie, w ramach państwowego kredytu materiałowego, za pośrednictwem Samopomocy Chłopskiej, następujących materiałów budowlanych: 17 tys. ton cementu, 15 tys. ton wapna, 58 tys. kg gwoździ, 28 tys. rolek papy izolacyjnej, 85 tys. kg. lepiku, łącznie 2166 wagonów.

Poza tym przeprowadzono akcję informacyjno propagandową, dotyczącą wskazówek technicznych dla odbudowujących się gospodarstw.

W zakresie kredytów bankowych na wytwórnie i rozprowadzanie materiałów budowlanych Państwowy Bank Rolny przyznał pożyczki na sumę 32.730.000 zł. W toku załatwiania przez Państwowy Bank Rolny są dalsze wnioski Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi, prof. Piaścika, na sumę około 32 milionów złotych.

CO PISZĄ INNI

Agencja S. A. P. podaje ciekawe wycinki z gazet niemieckich, charakteryzujące nastroje panujące w Niemczech.

Kamienie w rękach dzieci niemieckich

„Wurzener Anzeiger" — dziennik urzędowy miasteczka Wurzen zamieszcza następujący apel kierownika miejscowej policji niemieckiej do rodziców i wychowawców.

„Ze strony radzieckich władz okupacyjnych obwodu miasta Wurzen wpłynęły ostatnio skargi, że dzieci obrzucają kamieniami przejeżdżające samochody ciężarowe i osobowe. Władze okupacyjne widzą w tym objaw wrogiej postawy dzieci, nad którymi rodzice i wychowawcy nie roztaczają należnej opieki. Wobec tego wzywa się rodziców i wychowawców, by przeciwdziałać tym wybrykom, inaczej bowiem mogą być pociągani do bezwzględnej odpowiedzialności".

Widzimy więc, że zuchwałość niemiecka przejawia się nawet w stosunku do radzieckich władz okupacyjnych, które utrzymują Niemców najlepiej w ryzach.

Trudno wychować młodzież niemiecką

Dziennik berliński „Volkstimme", omawiając zagadnienie nowego wychowania młodzieży niemieckiej, w ostrożnych słowach wykazuje, że będzie to rzeczą niezmiernie trudną.

„Należy stwierdzić z ubolewaniem, że młodociani spekulują na czarnym rynku, rozporządzając masą pieniędzy. Wśród młodzieży żeńskiej wzrosła prostytucja. Bandy młodocianych złodziei nie są wcale rzadkością. Często nawet policja jest wobec nich bezsilna".

Tak jest z dziećmi i wyrostkami. Co się tyczy starszej młodzieży, (która według projektów lansowanych w zachodnich Niemczech ma być aż do lat 30 zwolniona od działania ustaw denazyfikacyjnych), to nawet dziennik niemiecki musi stwierdzić, że olbrzymia większość młodzieży niemieckiej nie chce nic słyszeć o demokratycznej przebudowie Niemiec.

„Brak im wiary w przyszłość. Zamiast przeklinać przeszłość, przeklinają teraźniejszość. Dwanaście lat wychowania narodowo socjalistycznego zakorzeniła się mocno w mentalności młodzieży".

Federalistyczna centralizacja

Pismo niemieckie „Die Welt", drukowane w brytyjskiej strefie okupacyjnej, wita z uznaniem tworzenie coraz to nowych lokalnych „rządów" niemieckich. Dziennik podkreśla jednak, że nie życzy sobie nadmiernego rozbicia czwartej Rzeszy na kraje i nie pragnie, by kraje te były zbyt samodzielne w obrębie jednej Rzeszy.

„Federalizm oznacza z jednej strony usunięcie centralizmu, z drugiej jednak usunięcie partykularyzmu. Należy zaś stwierdzić, że niebezpieczeństwo nawrotu partykularyzmu istnieje w dalszym ciągu. Rzecz oczywista, że nowe kraje będą decydowały o niejednym samodzielnie. Jasne jest jednak, że muszą być zarazem stworzone ogólne ciała ustawodawcze i ogólne niemieckie kierownictwo (Führung). Nie do pomyślenia jest przecież, by każdy z nowych krajów wydawał własne ustawy finansowe i podatkowe oraz uprawiał własną politykę zagraniczną. Niemiecki handel zagraniczny, niemieckie planowanie gospodarcze, a nawet uzdrowienie naszego pobitego i rozerwanego kontynentu będą możliwe dopiero wówczas, gdy otrzymamy instancję centralną o takich uprawnieniach, których nie będzie mogła krzyżować żadna polityka krajowa"...

Widocznie amerykański minister spraw zagranicznych Byrnes, wygłaszając swe przemówienie w Stuttgarcie chciał zadość uczynić tym skromnym marzeniom niemieckim.

S.

Dalsze protesty ludności
województwa białostockiego przeciw mowie Byrnesa

Z powiatu olieckiego

Precz z łapami od granic Polski... Wielki wiec protestacyjny w Olecku

Dnia 11 b. m. na Placu Wolności w Olecku odbył się masowy wiec protestacyjny w związku z prowokacyjną mową min. Byrnesa, w Stuttgarcie.

Wiec zgromadził całe pracujące Olecko oraz wiele ludności wiejskiej przybyłej na targ.

Przemówienia przedstawicieli społeczeństwa odbywały się w atmosferze powagi i oburzenia i przerywane były okrzykami protestu przeciwko zakusom na nasze najżywotniejsze interesy narodowe. Na zakończenie wiecu zebrani odśpiewali „Rotę".

Uchwalono rezolucję potępiającą ponure machinacje ciemnych sfer międzynarodowej finansjery, dążące do reaktywowania potęgi Niemiec.

Wysłano depesze do prezydenta Bieruta, min. spraw zagran. Rzymowskiego oraz min. Ziem Odzyskanych Gomółki.

Jot - Be

Z pow. bielskiego

Ludność Bielska i okolicy protestuje

Dnia 12 bm. odbył się w Bielsku na rynku wielki wiec protestacyjny z udziałem około 5 tys ludzi z miasta i okolicznych wsi. Na wiecu przemawiali przedstawiciele stronnictw politycznych bloku demokratycznego, WP i Pow. Rady Zw. Zaw. Wszyscy mówcy wskazywali na wielkie ofiary, jakie naród polski poniósł w walce z hitleryzmem i piętnowali niekonsekwentne, sprzeczne z zasadami sprawiedliwości i pokoju zachowanie się Byrnesa.

Po przemówieniach została przyjęta jednomyślnie rezolucja, w której m. in. czytamy: „Naród Polski, który złożył ogromne ofiary w walce o wyzwolenie z pod niemieckiego jarzma, nie może pogodzić się z wystąpieniem p. Byrnesa niesłychanie go krzywdzącym i kategorycznie będzie się domagał poszanowania jego decyzji w sprawie granic nad Odrą i Nissą, których nigdy i za nic w świecie nie odstąpi".

Wiec był całkowicie transmitowany również na sieć bielskiego węzła radiowego.

Z pow. ełkskiego

Pracujący Ełku i powiatu oburzeni

11 bm w Domu Żołnierza w Ełku odbył się wielki wiec protestacyjny przeciw mowie amerykańskiego ministra Byrnesa, w którym wzięła udział cała ludność pracująca miasta.

Na wiecu przemawiali przedstawiciele partyj demokratycznych i Wojska Polskiego, którzy potępili w ostrych słowach proniemieckie stanowisko Byrnesa i wezwali społeczeństwo do jeszcze ściślejszego skupienia się wokół Rządu Jedności Narodowej dla obrony granic zachodnich, niepodległości i suwerenności państwa polskiego.

Wiec stał się manifestacją patriotyzmu społeczeństwa ełkskiego i jego gotowości do przeciwstawienia się wszelkim zamachom na prawa narodu polskiego do Ziem Odzyskanych. Na zakończenie przyjęto ostrą rezolucję potępiającą stanowisko Byrnesa w sprawie Niemiec i wzywającą wszystkich szczerych Polaków do zwiększenia wysiłku nad umocnieniem Polski Ludowej.

———:———

Podobne wiece protestacyjne odbyły się również w kilku gminach wiejskich powiatu ełkskiego, jak Straduny, Frostki i Jucha. Ludność wiejska z ogromnym oburzeniem przyjęła wiadomość o mowie Byrnesa z dnia 6 bm i ż. wiołowo wyrażała swój protest przeciw niegodnemu stanowisku amerykańskiego sekretarza stanu, w żywo obchodzącym ją zagadnieniu Ziem Odzyskanych

Wykonanie wyroku śmierci
na Rybniku i wspólnikach

Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku w procesie 24 członków „WIN" z Rybnikiem Aleksandrem na czele w dn. 20 lipca 1946 r. zostali skazani na karę śmierci:

1. Rybnik Aleksander, s. Michała.
2. Burdyn Leon, s. Piotra.
3. Piekarski Marian, s. Stanisława.
4. Sowulewski Franciszek, s. Antoniego, członek PSL.
5. Parafianowicz Stanisław, s. Antoniego, członek PSL Nr leg. 3969.
6. Konikowski Witalis, s. Józefa
7. Słowikowski Józef, s. Władysława.

Wszyscy członkowie nielegalnej organizacji „WIN" mający na celu zmienić ustrój Państwa Polskiego, zajmowali kierownicze stanowiska w organizacji, wydawali rozkazy podwładnym i sami dokonywali, do kwietnia 1946 r. zbrojnych napadów rabunkowych na posterunki MO. żołnierzy Wojska Polskiego, posiadali skład broni: 1 RKM i 31 karabinów wraz z amunicją, broń była zdatna do użytku i została zajęta w dniu 30 kwietnia 1946 r przez organa UB na terenach województwa białostockiego. W chwili zatrzymania mieli przy sobie załadowaną broń krótką, pistolety „TT" zdatne do użytku. Będąc obowiązani do służby wojskowej rozmyślnie uchylili się od obowiązku wojskowego. Swoją przestępczą działalnością świadomie szkodzili w odbudowie zniszczonej przez okupanta niemieckiego Wyzwolonej Ojczyźnie i dążyli drogą rabunków, dywersji i terroru do zmiany ustroju w Polsce Demokratycznej.

Najwyższy Sąd Wojskowy wyrok zatwierdził.

W stosunku do 6-ciu Prezydent KRN z prawa łaski nie skorzystał, zaś w stosunku do Słowikowskiego Józefa, s. Władysława Prezydent KRN skorzystał z prawa łaski z zamianą kary śmierci na 8 lat więzienia.

Wobec powyższego wyrok został wykonany w dniu 11 września 1946 r.

Z Wojskowego Sądu Rejonowego

Nowe wyroki na zbrodniarzy z WIN i NSZ

Członek NSZ. sprawcą napadu rabunkowego

W dniu 7 bm. Wojskowy Sąd Rejonowy w Białymstoku rozpoznał w trybie doraźnym sprawę Romanowskiego Zygmunta zam. we wsi Stok, gm. Korycin, pow. sokólskiego, woj. białostockiego.

Romanowski Zygmunt, ps. „Jastrząb" w marcu 1945 r. wstąpił do nielegalnej organizacji NSZ. Do dnia zatrzymania, to jest 18.VII br. przechowywał on w polu, około swego domu karabin i amunicję. W marcu 1945 r. Romanowski, uzbrojony w karabin, brał udział wraz z bandą NSZ, w napadzie rabunkowym na gospodarza wsi Czarlana, gm. Korycin, pow. sokólskiego. Bandyci zrabowali krowę. Napadu dokonano z zemsty za ukrywanie przez gospodarza podczas okupacji niemieckiej Żydów.

W lipcu 45 r. ta sama banda zamierzała go obrabować ponownie, lecz gospodarza w domu nie było, gdyż w obawie przed dalszymi napadami, wyjechał on na tereny odzyskane. Pozostałe w domu jego dwie siostry nie posiadały nic wartościowego.

W sierpniu 45 r. Romanowski wraz z bandą brał udział w napadzie rabunkowym na sklep skór w osadzie Jasionówka, gm. Kalinówka. Oskarżony ochraniał bandytów, stojąc z karabinem na straży, w pobliżu miejsca napadu. Rabunku banda nie dokonała, gdyż została spłoszona przez oddział WP.

Od września 45 r do chwili zatrzymania Romanowski był w rezerwie nielegalnej organizacji NSZ. Dowódca drużyny wyjechał do Warszawy, rozkazując swym podkomendnym pozostać nadal w konspiracji, zachować broń i oczekiwać dalszych rozkazów.

Oskarżony polecenie dowódcy wykonał całkowicie.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd skazał **Romanowskiego Zygmunta na karę śmierci, utratę praw publicznych, honorowych i obywatelskich na zawsze oraz konfiskatę mienia na rzecz Skarbu Państwa.**

Członek WIN-u skazany na dożywotnie więzienie.

W dniu 10 bm. Wojskowy Sąd Rejonowy w B-stoku rozpoznał w trybie doraźnym sprawę Januszkiewicza Bronisława, zam. we wsi Janowszczyzna, gm. i pow. sokólskiego, woj. białostockiego.

Januszkiewicz należał do nielegalnej organizacji WIN. Dwukrotnie otrzymał on nielegalną prasę. W marcu br. banda, w liczbie 12 tu osób wtargnęła do mieszkania sołtysa wsi Jelenia Góra, pow. sokólskiego, żądając od niego wypłacenia kontrybucji. Januszkiewicz ochraniał bandytów, stojąc w pobliżu domu na straży. Sterroryzowany sołtys pieniądze bandytom oddał.

Przed wyprawą Januszkiewicz otrzymał w bandzie karabin rosyjski i 21 sztuk amunicji. W czerwcu b.r. brał on udział w ćwiczeniach z bronią przeprowadzanych przez bandę WiN w lesie, około wsi Pogibyły.

Po rozpoznaniu sprawy, Sąd skazał **Januszkiewicza Bronisława na dożywotnie więzienie** oraz utratę praw publicznych, honorowych i obywatelskich na pięć lat.

ECHA ŚWIĘTA REFORMY ROLNEJ

Powiat Wysoko-Mazowiecki

W związku z obchodem drugiej rocznicy wydania dekretu o Reformie Rolnej starosta powiatowy, przedstawiciele partii politycznych, W.P i M.O. odwiedzili szereg dawnych majątków, rozparcelowanych pomiędzy chłopów, gdzie wygłosili okolicznościowe przemówienia i zapoznali się z potrzebami parcelantów, którym przyrzekli daleko idącą pomoc w należytym zagospodarowaniu się.

Odwiedzono następujące rozparcelowane majątki: Szepietowo Podleśne, Chorożyce, Trzeciny, Machołki i Wojny Pogorzel. W majątkach tych rozparcelowano łącznie 765 ha ziemi pomiędzy 204 małorolnych i bezrolnych chłopów.

W miejscowości Wojny-Pogorzel w dawnym dworze został urządzony Dom Dziecka, gdzie pod troskliwym kierownictwem ob. A. Kamińskiej wychowują się sieroty, których rodzice zginęły z rąk okupanta. Obecnie znajduje się tam 53 sierot, z których 37 uczęszcza do szkoły powszechnej.

Z okazji rocznicy rozdano parcelantom także dary z UNRRA.

Powiat Szczuczyński

W miejscowości Podliszewo, b. majątku obszarniczym, który na podstawie dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. uległ parcelacji pomiędzy bezrolnych i małorolnych chłopów, odbyła się w ubiegłą niedzielę uroczystość poświęcona właśnie drugiej rocznicy wspomnianego dekretu.

W uroczystości, która skupiła około tysiąca osób, wzięli udział ze starostą powiatowym grajewskim przedstawiciele partyj demokratycznych, ZSCh i WP. Wygłoszono cały szereg przemówień okolicznościowych, w których podkreślano znaczenie dokonanej reformy rolnej i rolę chłopa w nowej rzeczywistości polskiej.

Po przemówieniach młodzież szkolna wykonała szereg imprez i pieśni ludowych, a w międzyczasie złożyła obywatelowi staroście wieńce ze zbóż i kwiatów. Następnie zaś rozpoczęła się zabawa ludowa z udziałem orkiestry dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Grajewie, która trwała do godz. 7 wieczorem. Poczym uczestnicy uroczystości w najlepszych nastrojach rozjechali się do domu.

Występy A. Czarnego
w Olecku

Dnia 7-go i 8-mego b. m. wystąpił w Olecku ze swoim zespołem znany przed wojną na gruncie wileńskim pieśniarz gitarowy, Anatol Czarny.

Na program koncertu-rewii p. t. „Czerenada" złożyły się popularne pieśni polskie, romanse i rapsodie cygańskie oraz monologi humorystyczne.

Poziom wykonania naogół dobry. Szczególnym uznaniem cieszyły się romanse w jęz. rosyjskim, w wykonaniu A. Czarnego i Pawłowicza. Huragany oklasków rozbawionej publiczności towarzyszyły monologom z repertuaru Jurandota oraz Wiecha.

Zgrzytem niemiłym była, oczywiście jak to zazwyczaj ma miejsce w Olecku, nieudolność elektrowni, która nie dała na czas prądu, co opóźniło rozpoczęcie przedstawienia.

Jet—Be.

Komisja specjalna

i Związki Zawodowe czuwają!

Na terenie naszego miasta od kilku dni dała się zauważyć gwałtowna zwyżka cen na artykuły żywnościowe pierwszej potrzeby. Niewątpliwie sprawcami tego przykrego, godzącego przede wszystkim w interesy ludności pracującej, zjawiska, byli nasi rodzimi spekulanci, którzy, korzystając z każdej sposobności, nabijają sobie kieszenie.

Tak jak kiedyś mowa fultońska Churchilla, tak i obecnie mowa ministra spraw zagranicznych U.S.A. Byrnesa dała asumpt spekulantom do wykorzystania łatwowierności i skłonności do paniki pewnej części ludności i śrubowania dzięki temu cen na artykuły żywnościowe.

Delegatura Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami w Białymstoku w celu ukrócenia harc spekulantów i unormowania rynku przy udziale drużyn robotniczych delegowanych przez Okręgową Radę Związków Zawodowych przeprowadziła w dniu 11.IX.1946 r. akcję, polegającą na doraźnej kontroli sklepów spożywczych m. Białegostoku.

Zakwestionowano większą ilość soli ukrytej w sklepach, ponadto cukier, konserwy, bimber i. t. p.

Sprawcy ukrycia ew. sprzedaży artykułów po cenach spekulacyjnych będą ukarani, a artykuły spożywcze skonfiskowane.

Głosy czytelników

Oświetlić pogrążony w mroku Sienny Rynek

Obecnie Sienny i Rybny Rynek oraz przyległe do nich ulice stanowią dzielnicę handlową. W opalałych domach skupiły się warsztaty i sklepy oraz licznie mieszka tam ludność pracująca. Od kilku miesięcy w mieście oświetlono centralne ulice, natomiast dotychczas na Siennym Rynku nie świeci żadna latarnia uliczna.

Panujący tam mrok sprzyja rabusiom i złodziejom, którzy kilkakrotnie usiłowali dokonać napadów rabunkowych na przechodniów.

Ze względu na to, że dzielnica ta jest obecnie najruchliwszym punktem handlowym oraz z uwagi na zbliżające się długie jesienne wieczory konieczne jest chociażby częściowe oświetlenie Siennego Rynku.

Czytelnik.

Powołanie Komitetu Obywatelskiego Fundacji Sztandaru dla 1-go pułku piechoty

W dniu 7 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Obywatelskiego Fundacji Sztandaru dla N-go pułku piechoty, stacjonowanego w Białymstoku.

W skład prezydium Komitetu powołano ob. Kubiaka Juliana, jako przewodniczącego oraz obywateli Buczyńskiego Jana, Karczewskiego Józefa, Chocieja Włodzimirza i Szymańskiego Bronisława, jako członków.

Komitet Obywatelski Fundacji Sztandaru mieści się w siedzibie Okręgowej Komisji Związków Zawodowych przy ul. Sienkiewicza 53. W celu ułatwienia dokonywania wpłat, postanowiono otworzyć konto czekowe w KKO w B-stoku.

Samobójstwo na cmentarzu

W nocy z dnia 10-go na 11-go bm. na cmentarzu katolickim w dzielnicy Wygoda powiesił się ob. Kimont Aleksander, zam. w Białymstoku przy ul. Wiśniowej 3. Po przeprowadzeniu wstępnego dochodzenia zwłoki denata przewieziono do kostnicy szpitala P.C.K. Dalsze dochodzenie prowadzi II-gi Komisariat M. O. w B-stoku.

Słuchamy białostockiego RADIA

Sobota 13 września 1946 r.

Godz. 6,00 **Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy.** Program lokalny: 8.30 Artykuł wstępny gaz. „Jedność Narodowa" 8.40 Muzyka z płyt 8,55 Informacje i omówienie programu na dzień bieżący. 9.00 — 12.00 Przerwa. 12.00 **Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy.** 14.45 — 15.30. Przerwa. Program lokalny: 15,30 Pogadanka informacyjna pt. „Związek Radziecki Wojsku Polskiemu" — pióra kpt. Stefana Zielicza 15,40 Muzyka z płyt 16.00 **Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy.** Program lokalny: 21.00 Audycja słowno-muzyczna pióra Heleny Wilczyńskiej, z udziałem artystów Teatru Miejskiego: H. Wilczyńskiej, E. Różyckiej i Z. Kęstowicza. Przy fortepianie Marja Bojarska 21.50 Informacje i omówienie programu na dzień następny 22.00 **Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy.** 24.00 Hymn. Koniec audycji.

TEATR i KINO

Teatr Miejski — Dziś Teatr nieczynny

Kino „Ton" — Film produkcji radzieckiej p. t. „Zygmunt Kłosowski". Początek seansów o godz. 16, 18, 20

Kino „Bel" — Dziś kino nieczynne.

Ogłoszenie o przetargu

Izba Skarbowa w Białymstoku ogłasza przetarg nieograniczony na roboty budowlane i remontowe budynku Urzędu Skarbowego w Augustowie.

Stopę kosztorysy odnośnych robót otrzymać można w Urzędzie Skarbowym w Augustowie.

Termin składania ofert do dnia 21-go września 1946 r. Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12-tej.

Izba Skarbowa zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, niezależnie od oferowanej sumy, względnie unieważnienia przetargu

Obwieszczenie

Wydział Hipoteczny w Suwałkach obwieszcza, że na 24 marca 1947 roku wyznaczono terminy zamknięcia toczących się postępowań spadkowych po niżej wymienionych zmarłych właścicielach nieruchomości w Suwałkach.

1) Sorze-Frejdzie Slimakowskiej i Mariaszy Charłapowej Nr hip 309.

2) Icce Smoleńskim Nr hip 7.

3) Leonie-Rafale-Teofilu Izdelskim Nr hip 182.

4) Mowszy-Mordchelu vel Mozesu Blumbergu Nr hip 17-b.

5) Abramie Braunie właścicielu jeziora Rospuda w powiecie suwalskim Nr hip 440.

Osoby interesowane winne zgłosić w powyższym terminie w kancelarii Hipotecznej w Suwałkach swoje prawa do wymienionych spadków pod skutkami prekluzji.

SPORT

Komunikat Nr. 5 B.O.Z.P.N.

Zweryfikowano następujące gry:

1) 3.VIII br. KS „WICI"—WKS „Tempo" 3:1 oraz dwa punkty dla KS ZMW „Wici".

2) 4.VIII br. KS Supraśl—PKS Białystok 0:3 oraz dwa punkty dla KS PKS Białystok.

3) 11.IX br. MKS — „Iskra" — OM „Tur" Hajnówka 3:1 oraz dwa punkty dla OM „Tur".

4) 25.VIII. br. WKS „Piechur" OM „Tur" Hajnówka 3:1 oraz dwa punkty dla WKS „Piechur" Białystok.

5) „Zryw" Suwałki—KKS Ełk 1:2 oraz dwa punkty dla KS Ełk.

6) 31.VIII br. PKS — KS ZMW „Wici" 1:2 oraz dwa punkty dla KS ZMW „Wici".

Kary: karze się surowym upomnieniem KS „Zryw" Suwałki za nieprzygotowanie boiska oraz za wstawianie do gry niezgodnie z przepisami graczy.

W wypadku powtórzenia się podobnego przewinienia będą stosowane przepisy statutu w całej rozciągłości;

karze się kapitana drużyny WKS „Piechur" upomnieniem za niesportowe zachowanie się podczas gry w dniu 25.VIII br.;

karze się za gorszące zajścia na boisku w czasie rozegranego meczu w dn. 4.VIII. br. KS Supraśl surową naganą;

karze się surową naganą kierownika druż. ZZK ob. Pracutę za niesportowe zachowanie się w czasie gry;

karze się kierownika druż. ZZK ob. Pracutę czterotygodniową dyskwalifikacją, z zawieszeniem wymienionemu kary do dn. 1.I.47 r. za obrazę sędziego w wyżej podanej grze.

Po rozegraniu szeregu (zweryfikowanych) gier o mistrzostwo BOZPN punktacja przedstawia się następująco: (gry do dn. 1.IX. br.)

Grupa	Klub	Gier	Wygranych	Remis	Przegranych	Bramek	Punktów
	ZMW „Wici"	4	4	—	—	10:3	8
	PKS	4	3	—	1	10:2	6
	„Tempo"	2	—	—	2	1:7	0
	KS Supraśl	2	—	—	2	1:5	0
	I. KS „Sokół"	2	—	—	2	0:6	0
	KS „Tur" Łomża	3	3	—	—	20:1	6
	ZZK	2	2	—	—	8:1	4
	II OM „Tur" Hajnówka	5	1	1	3	11:10	3
	WKS „Piechur"	2	1	—	1	3:8	2
	MKS „Iskra"	4	—	1	3	2:24	1

Sekretarz
Strzałkowski

Prezes
w-z. **Topolewicz Cz.**

Ogłoszenie o przetargu

Delegatura Zarządu „Społem" na Okręg Białostocki ogłasza następujący przetarg nieograniczony na wykonanie robót: murarskich, ciesielskich, stolarskich, dekarskich, blacharskich i różnych w Augustowie.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach, niefirmowych z napisem „Oferta na remonty budynków parterowych w Augustowie" do dnia 21 września 1946 r. do godz. 11-ej w Białymstoku w Delegaturze Zarządu „Społem", Artyleryjska Nr 9.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 21 września br. o godz. 12-ej.

Delegatura Zarządu „Społem" w Białymstoku zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań z tego powodu i wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu.

Wszelkich bliższych informacji udziela Referat Budownictwa przy Delegaturze „Społem", gdzie też można otrzymać podkładki ofertowe za zwrotem kosztów druku.

Zgubiono paszport niemiecki na nazw. Kiziewicz Leonida zam. Wiatrakowa 19.

Zgubiono paszport niemiecki, zaświadczenie melioracyjne wydane w Ełku, kartę rowerową wydaną w Ełku na nazwisko Miśkielewicz Marian, zam. Ełk. Kilińskiego Nr 21.

Unieważniam zgubiony paszport niemiecki na nazwisko Wnukowska Wanda zam. Ełk, ul. Gdańska 1.

Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Białystok i 2 zaświadczenia na odznaki wojskowe na nazwisko Szermanow Piotr zam. ulica Krzywa 8

Unieważniam zgubiony dowód osobisty, wydany przez władze niemieckie, gmina Bołdy pow. Grajewo, legitymację Stronnictwa Ludowego wydaną w Ełku. Kwity podatkowe na nazwisko Karwowski Franciszek Siedliska, gminy Ełk

Zgubiono kartę ewakuacyjną na nazwisko Januszewicz Zenon, zam. wieś Przytuły k. Strachuny.

Zgubiono kartę ewakuacyjną na nazw. Lebioda Michał.

Skradziono dokument repatriacyjny Nr 11357 na nazw. Ostrowska Wanda zam. Siekierki gmina Tykocin.

Skradziono kartę rejestracyjną z RKU Białystok na nazwisko Krzywcsz Bronisław zam. Brzozowa gm. Świły.

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego, Hurtownia Wojewódzka Nr 1 — Warszawa, Oddział w Białymstoku przy ul. Warszawskiej 69 tel. 2-74. zaopatruje urzędy, instytucje i prywatne firmy w następujące artykuły: chemikalia techniczne, kosmetyki, mydła i wyroby gumowe (buty gumowe, opony rowerowe i tp.)

„Bracia Rybi" Materiały Rolniczo-Budowlane i wyroby drobnego przemysłu. Białystok, Sienny Rynek 11, ul. Piwna 10. Poleca: maszyny szerokomłotne, kieraty, sprężynowki, pługi, sieczkarnie, brony, wapno, cement, lakiery, gips, sprzęty rybackie itp. Skupuje włos koński

Potrzebny wykwalifikowany Kierownik Biura z dużą praktyką i znajomością organizacji pracy w poważnych przedsiębiorstwach handlowych. Tylko poważne zgłoszenia do Białostockiej Spółdzielni Spożywców, Białystok, ul. Kilińskiego Nr 7/1.

Kupimy platformę konną w dobrym stanie. Zgłaszać się do Zarządu Białostockiej Spółdzielni Spożywców. Białystok, ul. Kilińskiego Nr 7/1.

Centrala Zbytu Przemysłu Papierniczego Oddział w Białymstoku przy ul. Brukowej 9 posiada na składzie: papier gazetowy, druk matowy i satynowy, albumowy w czterech kolorach, biurowy, kartony i inne do zakupu w dowolnej ilości.

Prenumerata z dostarczeniem na miejsce gońcem lub pocztą miesięcznie—60 zł., kwartalnie—175 zł., półrocznie — 350 zł., rocznie—700 zł.
Cena ogłoszeń za tekstem 1 m/m szerokość 1 szpalty—15 zł., w tekście—25 zł. Ogłoszenia inne: urzędowe i przetargi — 10 zł. za 1 m/m szer. 1 szpalty, drobne—5 zł od słowa, poszukiwanie rodzin—3 zł. od słowa. Tłustym drukiem 50% drożej, niedzielę i święta 50% drożej.
Ogłoszenia nadsyłane z prowincji będą zamieszczane po uprzednim opłaceniu

Redakcja i Administracja: Białystok, ul. Sienkiewicza 22, tel. 98 i 2-17. Drukarnia Państwowa w Białymstoku
Tel. 2153 Wydawca Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy w Białymstoku.

Komitet Redakcyjny